

rajukega brat č. g. J. Kurnik, duhovni svetovalec in župnik pri sv. Petru pri Radgoni, je počastilo 12 duhovnikov in mnogo ljstva. Pokojni so bili rojeni na sveti den 1. 1790, za mešnika posvečeni 21. sept. 1814. in so 12 let služili za kaplana pri sv. Roprtu, potem 3 leta za kurata pri sv. Križu in 23 let za župnika pri sv. Marjeti. Ostali čas svojega 86 let dolgega življenja bili so v pokoju na svojem posestvu v Mučeni, deloma v Hrastovškem gradu. Rajniki so sloveli zaradi svoje šegavosti in vedno vesele, dobrohotne šaljivosti. Jihov spomin pri cerkvi varujejo lepo vbrani zvonovi l. 1845. priredjeni in lepa Marijina podoba na noslicah, ki se rabi pri slovesnih sprevodih. Naslednik v župniški časti so jim bili č. g. Franc Dreisiebner, toda pri smrti so jim bili prednik; lani smo nepozabljivega Dreisiebnerja pokopali. Sedaj počivata oba župnika na tukajšnjem pokopališču drug trdno zraven drugega. Bog jima daj večni mir in pokoj, katerega sta si častita starčeka po dolgem, trudopolnem delovanju gotovo pozelela!

Od sv. Janža na Dravskem polju. Pred večimi leti smo si sv. Janževski farmani po prizadevanju učitelja g. Fr. Roškerja omislili nove orgle, ki so nas s prav prijetnim svojim glasom razveseljevale in k pobožnosti nagibovale. Radi smo pozabili stroške. Od tiste dobé, kar učitelj ne opravlja več meznarske službe, plačujemo na leto precejšno svoto sedanjemu učitelju za orglanje in vendar orgle že več tednov molčijo, kakor da bi bil nastopil večni veliki petek. Orgle so se pokvarile, a nihče ne skrbi za popraviljanje — menda ker imamo preveč predpostavljeneh, ker nobeden ne vé, v katerega področje bi spadalo popraviljanje sv. Janževskih orgel.

Iz Ulimja. (Predstojniki — letina). Prebravši dopis iz Podčetrta v 11. številu „Sl. Gosp.“ sem dopisniku za vsem pritrdil — golo resnico je pisal o naših slabih cestah, zlasti na Virštanju. Sicer se nahaja v vsakem kotu kamenja dovolj, da bi se ž njim mlake zadelale in steze popravile, toda nič se ne zgodi, tako slabe predstojnike so si ljudje l. 1874. izvolili; sedaj se kesajo — prepozno. Ulimjčani smo starega potrdili in smo ž njim zadovoljni, a druga je na Virštanju, kder je ostarjaš Jan. Leskovšek za predstojnika. Težko mu bo kde enakega najti. Ko bi steze bile, da bi komaj največji vol roge iz blata kazal, on se nebi zmenil za nje. Tudi se ne zmeni veliko, če ljudje marsikaj, ne ravno preveč lepega, govorijo o tem, kako se pri njegovej krčmi godi. Ko bi vse polno vlačgarjev in tatov po okolici mrgolelo, Bog varuj, da bi kdo kaj storil ali pa rekel. V tej reči je res žalostno pri nas. Se nekaj! Ni dolgo, kar je došla zapoved od okrajnega glavarstva iz Brežic, da mora vsak svoje službene knjižice imeti. Pri tej priliki se pa je g. Leskovšek pokazal ne navadno živahen pa tudi strog in hud zlasti pri starih babicah, domačih farmancah. Dva žandarja in srenjski berič Šlender (Ploh) sta jim pobrala

vse do zadnje cote v tistem velikem snegu, ko sirote še do drv niso mogle; odeje so iz njih trgali, plenice iz pod otrok pipali, rute iz glav jemali in Bog vedi, kaj vse počenjali.

Trta je pri nas precej trpela po zimskem mrazu, zimina pa, hvala Bogu, lepo kaže, le tu pa tam je pognjila pod snegom, ki je bil letos tolik, kakoršnega le stari ljudje pomnijo, da je zapadel l. 1829.

Iz Celja. († Gospa Ana Baumbach) je v noči od 19—20. t. m. umrla v 100. letu. Bila je rajna 9. maja 1776 rojena in je 16 let stara se omožila z lekarjem Francem B; po srečnem 53letnem zakonu je od l. 1845 živela kot vdova in velika dobrotnica ubogih, ter je bila zavoljo svoje dobrotljivosti od svitl. cesarja z zlatim križem s krono pred par leti počeščena; 3 leta že ni mogla zavoljo telesne slabosti več v cerkev hoditi, a nikdar ni pozabila o Velikinoči in o Božiču doma sv. zakramentov prejeti in z vsemi previdena je tudi svet zapustila po dolgem in lepem življenju. Pri njenem mrtvaškem odru veliko ubogih žaljuje. Naj v miru počiva!

Iz Šoštanja. V številu 12. „Slov. Gosp.“ objavlja nek dopisnik pogovor med Jurjem in Markom. Tisti pogovor je lažnjiv, ker midva Ferdinand Korošec in Franc Steblovnik pričujema, ki sva poleg pri igri bila; gola laž je, da bi bil imenovan mesar govoril, da še nismo v Šoštanju nikdar Kristusa imeli; tako brezbožni še pa vendar v Šoštanju nismo, ampak v vsakej hiši se nahaja božja martra. Tudi pri igri ni bilo nobenega Jurja in nobenega Marka; dopisnik pa naj posehmal takšnih lažnjivih reči ne piše, in svoje dolžnosti opravlja, druge pa pri miru pusti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V Slov. Gradcu je bil 16. t. m. za deželnega poslanca izvoljen vitez Nared — liberalec in ustavak. — Štajerski deželni zbor je sklenol postaviti, po katerem bo smel vsak poslanec prašanja staviti do vlade o rečeh deželo zadevajočih, če so na pismenem naznanilu interpelacije podpisani 3 poslanci. Deželni odbor navetuje nekoliko spremem volilnega reda za volitev v deželni zbor, ki pa niso nobene vrednosti, če ne te, da bi se nemško liberalnim kandidatom vsaj nekoliko pomagalo do zmage. Tako hočejo, da bi pri nas Mariborski okraj volil sam enega poslanca, št. Lenartski in Slov. Bistriški pa tudi enega v Mariboru, potem Celjski, Vranski in G. Graški enega v Celju, in Laški, Šmarski in Konjiški enega tudi v Celju. Bržčas iz te volilne geometrije ne bo nič. — Gradec ima 4 poslance in prosi, naj se mu jih odmeri 8 v podporo liberalcem zoper večjidel konservativne kmetske poslance. Vsled tega so slovenski poslanci: Herman, dr. Vošnjak, dr. Dominkuš, dr. Srnc, Šneiderič in, čuda velika, tudi Mahrenberški Šmit sklenoli govoriti za pom-

ženje kmetskih poslancev. Žolc pah prosi za deželno pomoč pri delanju steze od Luč do Logarske doline. Srenja sv. Janž bo se smela ločiti od Vozenic. — Reguliranje Savine se lani ni začelo, ker še ministri niso povedali, koliko da nameni vlada pripomagati. — Koroški zbor je sklenol prošnjo do finančnega ministra, naj zopet dovoli sol iz Hall-a na Tirolskem vvažati. — Kranjski poslanec grof Margheri je tožen zaradi budodelstva javnega posilstva, ker je dal davkarske uradnike, ki so mu prišli zavolj zaostalih dač živine rubiti, po blapcih napoditi in pretepeti. Deželni zbor pa ni privolil v sodnijsko preganjanje grofa, ker davkarski uradi mnogokrat živino rubijo, ki bi se rubiti ne smela, ker je za obdelovanje zemljišča potrebna. — Tirolski poslanci bodo poslali par mož k cesarju, da mu razjasnijo, zakaj so izstopili, iz deželnega zbora. Dalmatinski deželni glavar Ljubiša in jegovi prijatelji so na Dunaju dognali, da se na državne stroške stavi dalmatinska železnica in so zato prejeli mastne plače, Ljubiša 34.642 fl., dr. Bajamonti 57.000 fl., neki Trigari 86.600 neki Račeta 13.071 fl. in eden dunajskih judovsko-liberalno-nemških listov 39.400 fl. Vsled tega so drugi poslanci izostali rekši, da s takimi ljudmi ne zborujejo; svitli cesar so ukazali zborovanje ustaviti. Davkoplačitelji pa imamo nov dokaz, kako liberalci z denarji pometajo! Res žalostnih časov smo se učakali! — Magjari dobijo novo šolsko postavo. Strašna povodenj po malem oteku zapustivša strahovito škodé!

Vnanje države. Ruski cesar je v Aziji svojemu carstvu dodjal novo deželo Kokand, ki meri 5000 □ miriametrov; tudi v Korejo, ki je že za Kitajskim, ob velikem morju, je poslal 12.000 vojakov, da zasédejo zemljo, preden Japonci pridejo do nje. — Na Nemškem je razsajal tolik vihar, da je hiše, zvonike in cerkve podiral. — Francoska je zopet veliko trpela od silne povodnji, škoda se samo v obližju Pariza ceni na več milijonov. — Na Laškem je minister Mingheti moral odstopiti, ker ni mogel ali ni hotel zabraniti krivic, ki se ljudem godijo pri mlinski dači. To je huda dača, ki znaša na leto 90 milijonov lir. Vsak namreč, ki prinese zrnje na mlin, mora dačo plačati, preden sme moko odnesti.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka

se je pri Muratović, kakor smo sedaj natančneje zvedeli, reš slavno vršila za Hercegovince in jihovega hrabrega vojskovodja Peko-Pavloviča. Od 3200 Turkov je iz bojišča komaj 700 ušlo v Gačko; 800 jih je bilo posekanih, ostali pa so se utopili in raztepli. Kristijani ustajniki so pobrali 675 pušek in zaplenili prvokrat 4 kanone, koje so Turki l. 1872 bili iz Angleškega dobili. Vsled te slavne zmage nihče ne misli na mir s Turkom, ampak na vojsko do popolnega uničenja turških divjakov. Sicer bi že bil srbski knez Milan

in črnogorski knez Nikica davno prišla vstašem na pomoč, pa Avstrija in Rusija jima to branite, zakaj? zavolj grabljivega Prusa, ki le preži na ugodno priliko, da kresne po Avstriji, Franciji ali Rusiji! — To je pravi uzrok, zakaj se Turk še vedno v Evropi drži — Prus ga brani. Vojvoda Ljubibratič in jegovi pajdaši so bili od naših vojakov prejeti in čez Trst, Maribor, Leoben v Linc odpeljani, kder bodo — zapreti. Pretečeni teden je zopet 700 rodbin iz Turškega k nam pribežalo.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXX.

Od sv. Lavrencija smo se podali zopet v mesto in sicer na staroslavni Kapitolinski hrib, kder stoji cerkva Blaž. dev. Marije — Maria in ara coeli, t. j. Marija na nebeškem altarju. — Do cerkve se dobaja na levi po 124 stopnicah iz marmorja, na desni pa po prostrani vozni cesti. Cerkev stoji tam, kder je nekaj stal sloviti tempelj prvega rimskega malika Jupiterja. V njem so vojaško orožje blagoslavljali in v njem so tudi po dokončani vojski zmagoviti vojskovodje bogovom zahvalne molitve opravljali. Toda sčasom je moral Jupiter se pobrati in odstopiti svoje mesto deviški zmagovavki hudobnega zmaja — blaženi Mariji. Pripoveduje se o tej spremembi sledeče: cesar Avgust, za katerega je bil naš Zveličar rojen, bil je pri Rimljanih veliko spoštovan. Zato je staršinstvo sklenilo uvrstiti ga med svoje bogove in mu v tempeljnu Jupiterjevem postaviti poseben altar. Že je bilo vse pripravljeno, ko cesar hipoma na nebu zagleda prikazen: devico nepopisljive lepote z detetom v naročju. Ob enem je zaslišal glas: haec ara Filii Dei, t. j. altar sina božjega. Ves začuden ukaže Avgust na prostoru, kder je prikazen videl, sezidati altar z napisom: ara primogeniti dei, t. j. altar prvorojenca božjega. Poznej se je ondi postavilo svetišče na čast Devici Mariji z božjim detetom v naročju in staro ime ara coeli se je nanj preneslo. Cerkev samo štejejo med največje in najlepše v Rimu. Razdeljena je v 3 ladje; srednjo nosi 11 stebrov, ki so različni po podobi, debelosti in visokosti; zato se sploh misli, da so bili raznim paganskim tempeljnem nekaj odvzeti. Pravijo, da se je cerkva pozidala za cesarja Konstantina. Napis na 3. steburu na levi strani nam znači, da je nekaj stal v palači cesarja Avgusta. Cerkveni obok je bogato pozlačen, večjidel z zlatom, katero so Kristijani v krvavi zmagi pri Lepantu Turkom vzeli l. 1571. Slavno zmago so verniki pripisovali priprošnji Kraljice nebeške, zato so tudi zlati plen njej podarili. V cerkvi stoji na vsakej strani po 11 kapel, altarjev je vseh 28. V levi ladji najdemo že omenjeni altar: Maria in ara coeli. Na lično